

เฉลยแบบฝึกหัดเรื่อง สารละลาย

1. จงคำนวณหาความเข้มข้นโมลาริตีของสารละลายที่ประกอบด้วย C_2H_5OH 20.0 กรัมในสารละลาย 125 cm^3

$$\begin{aligned} \text{ความเข้มข้นเป็นโมลาร์} &= \text{จำนวนโมลของตัวถูกละลายในสารละลาย 1 ลิตร} \\ \text{จำนวนโมลของตัวถูกละลาย} &= \frac{20.0 \text{ g}}{46.0 \text{ g/mol}} = 0.4 \text{ mol} \\ \text{ความเข้มข้นเป็นโมลาร์} &= \frac{0.4 \text{ mol}}{0.125 \text{ L}} = 3.2 \text{ M} \end{aligned}$$

3. จงคำนวณหาจำนวนกรัมของสารละลายกรดไนตริก (HNO_3) ที่มี HNO_3 อยู่ 10.0 g จากสารละลายกรด HNO_3 เข้มข้น 38% โดยน้ำหนัก

$$\begin{aligned} HNO_3 \text{ จำนวน } 38 \text{ g อยู่ในสารละลาย } 100 \text{ g} \\ HNO_3 \text{ จำนวน } 10 \text{ g อยู่ในสารละลาย } \frac{100}{38} \times 10 \text{ g} = 26.3 \text{ g} \end{aligned}$$

4. สารละลาย NaOH 20% โดยน้ำหนัก มีความหนาแน่น 2 g/cm^3 จงคำนวณหาความเข้มข้นเป็นโมลล

สารละลาย NaOH เข้มข้น 20 % โดยน้ำหนักหมายความว่า มี NaOH 20 g ในสารละลาย 100 g
ดังนั้นจะมี น้ำอยู่ 100 - 20 = 80 g

$$m = \frac{\text{จำนวนโมลของ NaOH}}{\text{น.พ.ของน้ำ (kg)}} = \frac{20 \text{ g}}{40 \text{ g/mol}} = 7.1 \text{ m}$$

0.07 kg

5. สารละลายใดที่สามารถละลายในเมทิลแอลกอฮอล์ได้ดีกว่ากันระหว่างคาร์บอนเตตระคลอไรด์ (CCl_4) และแอมโมเนีย เพราะเหตุใด

“สารจะละลายสารที่คล้ายกัน” เมทิลแอลกอฮอล์ (CH_3OH) เป็นสารประเภทมีขั้วดังนั้นจะละลายได้ดีกับสารพวกมีขั้ว ในที่นี้ NH_3 เป็นโมเลกุลมีขั้วจึงละลายได้ดีใน เมทิลแอลกอฮอล์

6. ถ้าต้องการเตรียมสารละลายของ KOH 10% โดยปริมาตร จำนวน 100 mL จงหาปริมาตรของ KOH และน้ำที่ต้องใช้ในการเตรียมสารนี้

KOH 10% โดยปริมาตร หมายความว่า ในสารละลาย 100 mL มี KOH อยู่ 10 mL ดังนั้นจะต้องใช้น้ำในการเตรียมสาร
100 - 10 = 90 mL

7. ถ้าต้องการเตรียมสารละลาย 10% ของกลูโคส ($C_6H_{12}O_6$) 500 กรัม จะต้องใช้ตัวถูกละลายกี่กรัม

$$\begin{aligned} \text{ในสารละลาย } 100 \text{ g มีกลูโคสอยู่ } 10 \text{ g} \\ \text{ถ้าต้องการเตรียมสาร } 500 \text{ g มีกลูโคสอยู่ } \frac{10 \text{ g}}{100 \text{ g}} \times 500 \text{ g} = 50 \text{ g} \end{aligned}$$

8. จงคำนวณหาเศษส่วนโมลของแต่ละองค์ประกอบในสารละลายซึ่งประกอบด้วย H_2O 9.0 g กรดน้ำส้ม 120.0 g และ C_2H_5OH 115.0 g

$$n(\text{น้ำ}) = \frac{9.0 \text{ g}}{18 \text{ g/mol}} = 0.5 \text{ mol} \quad \text{เศษส่วนโมลของน้ำ} = \frac{0.5 \text{ mol}}{0.5+1.9+2.5 \text{ mol}} = 0.1$$

$$n(\text{CH}_3\text{COOH}) = \frac{120.0 \text{ g}}{64 \text{ g/mol}} = 1.9 \text{ mol} \quad \text{เศษส่วนโมลของ}(\text{CH}_3\text{OH}) = \frac{1.9 \text{ mol}}{0.5+1.9+2.5 \text{ mol}} = 0.4$$

$$n(\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}) = \frac{115.0 \text{ g}}{46 \text{ g/mol}} = 2.5 \text{ mol} \quad \text{เศษส่วนโมลของ}(\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}) = \frac{2.5 \text{ mol}}{0.5+1.9+2.5 \text{ mol}} = 0.5$$

10. จุดเดือดของเอทานอลบริสุทธิ์คือ 78.35°C และมีค่าคงที่ molal boiling point elevation constant (K_b) เท่ากับ 1.20°C/m จงคำนวณหาสูตรโมเลกุลของน้ำตาลชนิดหนึ่งที่มี C 40.0% H 6.7% และ O 53.3% โดยน้ำหนัก ในสารละลายที่มี น้ำตาลชนิดนี้ 11.7 g ในเอทานอล 325 g ที่จุดเดือด 78.59°C

$$\Delta T_b = K_b \times m$$

$$78.59 - 78.35^\circ\text{C} = 1.20^\circ\text{C/m} \times \frac{11.7 \text{ g}}{0.325 \text{ kg} \times M_w}$$

$$M_w = 177.25 \text{ g/mol}$$

$$\text{C} = \frac{40}{100} \times 177.25 \text{ g/mol} = \frac{71 \text{ g/mol}}{12 \text{ g/mol}} \text{ g/mol} = 6$$

$$\text{H} = \frac{6.7}{100} \times 177.25 \text{ g/mol} = \frac{12 \text{ g/mol}}{1 \text{ g/mol}} = 12$$

$$\text{O} = \frac{53.3}{100} \times 177.25 \text{ g/mol} = \frac{94 \text{ g/mol}}{16 \text{ g/mol}} = 6$$

ดังนั้นสูตรโมเลกุลเป็น $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$

11. จงคำนวณหาจุดเยือกแข็งของสารละลายที่ประกอบด้วยสารประกอบชนิดหนึ่งหนัก 2.0 g ที่มีน้ำหนักโมเลกุล 125 g/mol ในการบูร 50.0 g (จุดเยือกแข็งของการบูรบริสุทธิ์คือ 178.4°C มี $K_f = 40.0^\circ\text{C/m}$)

$$\Delta T_f = K_f \times m$$

$$\Delta T_f = 40 \frac{^\circ\text{C}}{\text{m}} \times \frac{2.0 \text{ g}}{125 \text{ g/mol}} \times \frac{1}{0.05 \text{ kg}}$$

$$\Delta T_f = 12.8^\circ\text{C}$$

$$T_f' = 178.4 + 12.8^\circ\text{C} = 191.2^\circ\text{C}$$

12. จุดเดือดปกติของเบนซีน (C_6H_6) คือ 80.1°C ถ้าเติมตัวถูกละลายที่ไม่ระเหย 0.100 mol ลงในเบนซีน 150 g ความดันไอของสารละลายมีค่าเท่าใดที่อุณหภูมิ 80.1°C

$$P_{\text{สารละลาย}} = X_{\text{เบนซีน}} \times P^\circ_{\text{เบนซีน}}$$

13. ที่อุณหภูมิ 25°C ความดันไอของไซโคลเฮกเซน (C_6H_{12}) มีค่า 100 torr ทำการละลายตัวถูกละลายที่ไม่ระเหยจำนวน 15.0 g ในไซโคลเฮกเซน 250.0 g ให้สารละลายมีความดันไอ 98.2 torr จงคำนวณหาน้ำหนักโมเลกุลของตัวถูกละลาย

$$\text{จำนวนโมลของตัวถูกละลาย} = \frac{15 \text{ g}}{M_w} \quad \text{จำนวนโมลของไซโคลเฮกเซน} = \frac{250.0 \text{ g}}{84 \text{ g/mol}}$$

$$P_{\text{สารละลาย}} = X_{\text{ไซโคลเฮกเซน}} \times \Delta P^{\circ}_{\text{ไซโคลเฮกเซน}}$$

$$98.2 \text{ torr} = \frac{3 \text{ mol}}{3 + \frac{15.0}{Mw} \text{ mol}} \times 100 \text{ torr}$$

$$Mw = 272$$

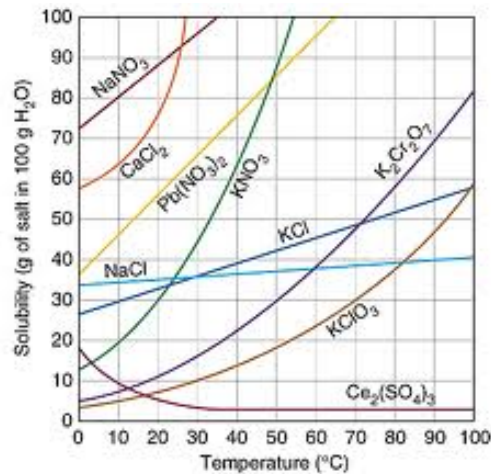
14.

15. สารละลายซูโครส ($C_{12}H_{22}O_{11}$) 4.0 g ในสารละลาย 250 mL ที่อุณหภูมิ 25 °C จะมีความดันออสโมติกเป็นเท่าไร

$$\pi = MRT = \frac{4.0 \text{ g}}{342 \text{ g/mol}} \times 0.082 \frac{\text{L} \cdot \text{atm}}{\text{K} \cdot \text{mol}} \times (273 + 25) \text{ K}$$

$$\pi = 0.24 \text{ atm}$$

16. พิจารณากราฟสภาพการละลายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

- ก.) อุณหภูมิมีผลน้อยที่สุดต่อสภาพการละลายได้ของสารใด (NaCl)
- ข.) สภาพการละลายได้ของสารได้เป็นแบบคายความร้อน ($Ce_2(SO_4)_3$)
- ค.) ที่อุณหภูมิ 70 °C สารใดมีสภาพละลายได้สูงสุด (KCl และ $K_2Cr_2O_7$)

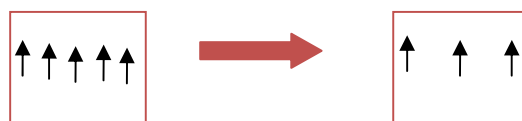
17. จงคำนวณหาหน้าหักเชิงโมเลกุลของตัวถูกละลายของสารละลายที่มีตัวถูกละลายอยู่ 3.5 g ต่อลิตร ความดันออสโมติกเท่ากับ 0.337 mm ปรอทที่ 25 °C

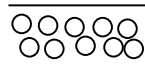
$$\pi = MRT$$

$$0.337 = \frac{3.5 \text{ g/l}}{Mw} \times 0.082 \frac{\text{L} \cdot \text{atm}}{\text{K} \cdot \text{mol}} \times (273 + 25) \text{ K}$$

$$Mw = 254$$

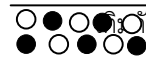
18. จงอธิบายว่าทำไมความดันไอของตัวทำละลายบริสุทธิ์จึงสูงกว่าความดันไอของสารละลาย (เมื่อตัวถูกละลายไม่ระเหย)

ตัวทำละลายบริสุทธิ์

•

สารละลายที่มีตัวถูกละลายไม่ระเหย

ที่ผิวหน้าของสารละลายจะมีอนุภาคของตัวถูกละลายที่ไม่ระเหยแทนที่อนุภาคตัวทำละลายบางส่วน ทำให้อนุภาคตัวทำละลายที่ผิวหน้าสารละลายจะน้อยกว่าที่ผิวหน้าของตัวทำละลายบริสุทธิ์ ซึ่งจะส่งผลให้ความดันไอของตัวทำละลายเหนือสารละลายต่ำกว่าของตัวทำละลายบริสุทธิ์

19. เมื่อมีน้ำแข็งเกาะถนนในฤดูหนาว เราควรใช้ NaCl หรือ CaCl₂ โรยให้น้ำแข็งละลาย เพราะเหตุใด

NaCl และ CaCl₂ เป็นสารอิเล็กโทรไลต์ที่แตกตัวได้ดี สมการการแตกตัว (โดย m แทนความเข้มข้น)

การลดลงของจุดเยือกแข็งของน้ำจะเท่ากับ $\Delta T_f = iK_f \times m$

ในกรณีของ NaCl $\Delta T_f = K_f \times 2m$ แต่ถ้าใช้ CaCl₂ $\Delta T_f = K_f \times 3m$ แสดงว่า CaCl₂ ช่วยลดจุดเยือกแข็งได้มากกว่าจึงควรใช้ CaCl₂

20. เพราะเหตุใด แนฟทาซีน (C₁₀H₈) ละลายในเบนซีนได้ดีกว่าละลายใน CsF

(ใช้หลักการเดียวกันกับในข้อ 10)